

DÉLMAGYARORSZÁG

HÉTFŐ, 1992. FEBR. 3., 82. ÉVF. 28. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 222 FT, ÁRA: 9,60 FT

Az MNB-elnök Amerikából jött

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

A Talent hét végi programjának fő attrakciója kétségkívül Bod Péter Ákosnak, a Magyar Nemzeti Bank nemrég kinevezett elnökének szereplése volt, aki csaknem közvetlenül amerikai kiruccanása után tisztelte meg a rendezvényt. Előadásának címe: „Az MNB szerepe és lehetőségei a vállalkozásbarát

környezet kialakításában” nem fedte tökéletesen annak tartalmát, s mint ahogy az elnök némi ironiával bevezetőjében megjegyezte, a jegybanknak ebben semmiféle szerepe nincs. Természetesen nem ezért a rövid válaszáért autózott annyi kilométert.

(Cikkünk a 3. oldalon.)

Az MSZP alkotmányossági aggályai

A szocialista párt véleménye szerint alkotmányellenes a foglalkoztatási törvénynek az a rendelkezése, amely összekapcsolja a végkielégítést és a munkanélküli járadékot. Ezért a szocialisták arra készülnek, hogy az Alkotmánybíróság állásfoglalását kérjék ez ügyben.

Mint ismeretes, a Parlament tavaly decemberben többségi határozattal módosítást hagyott jóvá. Ennek értelmében az állásokat elvesztő embereknek csak azután jár a munkanélküli segély, amikor már felérték a végkielégítésként kapott pénzt. Az

MSZP álláspontja szerint ez a gyakorlat elméletileg is kifogásolható. A végkielégítésnek ugyanis nem a munkanélkülivé váló ember ellátását, hanem új egzisztenciájának megalapozását kellene szolgálnia.

Az elméleti megfontoláson túl a szocialisták vélekedése szerint az alkotmánnyal is ütközik ez a jogszabály. Ugyanis az „árukapsolással”, ha időlegesen is, de egy állampolgári jogon járó ellátástól fosztják meg az amúgy is igen nehéz élethelyzetbe kerülő munkanélkülieket.

Domokos Géza kórházban

Bukarestben embóliával kórházba szállították Domokos Gézát, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, az RMDSZ elnökét. Jelenleg azonban már jobban van – közölte Bodor András, az RMDSZ elnöki hivatalának vezetője szombat délután. Mint elmondotta, Domokos Géza ágyában már fel tud ülni, így is azonban még legalább 10 napos kórházi ápolásra szorul. Az RMDSZ elnöke néhány nappal ezelőtt Nagyváradon egy fórumon vett részt. Ennek befejezése után kirázta a hideg, lázas lett, majd orvancot kapott. Ezért a nagyváradi kórházban ápolták. Három-négy nap múlva, amikor állapota javult, repülőgépen hazautazott Bukarestbe. Ezután lépett fel az embólia.

Óföldreákon született
Szegények Nemzeti Szövetsége

Hogy nyerő lesz-e a huszonegyes szám, az majd a későbbiekben válik el. Mindenesetre tegnap Óföldreákon, a művelődési házban 21-en gyűltek össze. Az alapító tagokkal együtt ennyien voltak kíváncsiak a Szegények Nemzeti Szövetsége fórumára.

A szövetség elnökét, Gulyás Józsefet kérdeztem, hogy milyen céllal hozták létre a pártot.

– Január 26-án tíz fővel alapítottuk meg a szövetséget – mondta. – A szegénység társadalmi méreteket öltött, sajnos, a helyzet egyre rosszabb lesz. Úgy éreztem, és néhányan osztották véleményemet: valamit tenni kell a helyzet javítása érdekében. Ebben a faluban is sokan élnek olyanok, akiknek a hó végén már kenyérre, tejre alig futja.

– Mit kívánnak tenni?

– A szociális helyzet aggasztó, fel akarjuk emelni hangunkat a kormány politikája ellen. Az állampolgárok már a kifacsart citromokhoz hasonlítanak. Akinek tartaléka volt, már az is felélte.

– Óföldreákról hogy fog elhallatszani a szó a kormányig?

– Számítunk a sajtóra, és arra, hogy pártunk megerősödjön, és tényleg országossá váljon. Megismosodva önkormányzati képviselő-jelölteket állíthatunk, és ha minden jól megy, labdába rúghatunk az országgyűlési választásokon is.

– Amikor az utcán megkérdeztem egy fiatalembertől, hogy maga hol lakik, azt mondta: menjek a főutcán, messziről megismerni Gulyás József házát, mert tán ez a legnagyobb a faluban. Egyáltalán: szegény ember?

– Csólakó éppen nem vagyok, de a látszat néha csal –

válaszolta a párt elnöke. – Az a ház ugyanis három házból tevődött össze, az enyém csak egy része. Egyébként az utóbbi napokban már megszoktam az epés megjegyzéseket. Tegnap este a kocsmában is téma voltam, sokaknak nem tetszik ez az egész.

– Mit gondol, miért nem?

– Nem szégyen a szegénység, de ezt nem mindenki vallja. Ráadásul én nem idevalósi vagyok. Az óföldreákiak nehezen fogadják be a bevándorlókat. Megkezdődött az ellenpropaganda, aminek esetleg a szövetség issza meg a levét.

– Mi szerepel a programjokban?

– A szegények, a fiatalok, a munkanélküliek érdekeit kívánjuk képviselni. Gyűjtéseket szervezünk a rászorulóknak. Minden fórumon szót emelünk a hátrányos helyzetű réteg érdekében.

Az egybegyűlteknak az elnök beszélt a szövetség elképzeléseiről, ismertették az alapszabályt. Egy hölgy megkérdezte, hogyan fog majd ez az egész működni. Hát ez majd a jövőben dől el.

A fórumról elsőként távozó fiatalembertől megkérdeztem, hogy mi a véleménye a hallottakról.

– Szerintem-jót akarnak, ha majd működni is fog, akkor lehet, hogy belépek.

V. FEKETE SÁNDOR

AJÁNLAT

Emberjogi jelentés –
Magyarországról

„Az USA külügyminisztériumának az emberi jogok érvényesülését vizsgáló jelentése méltat és hiányol”2

Finnországban csökkennek
a telefondíjak –

meséli Póda Jenő szegedi
országgyűlési képviselő3

HolNapló – holnap is

„...a szegedi JATE-klubban
bemutatkozott az újvidéki
Napló című független
hetilap és főszerkesztője,
Bódis Gábor...”11

Podmaniczky Szilárd
tárcája16

Öt, azaz 5...

Belgium, Hollandia, Izland, Luxemburg és Magyarország. Avagy: a Benelux államok, a gyéren lakott szigetszország és hazánk. Mi a közös bennük?

Az Amnesty International, az emberi jogok érvényesülését vizsgáló nemzetközi szervezet közzétette legfrissebb jelentését. Ennek sajátossága, hogy csak azon országokat sorolja föl, ahol lábbal tiporják, avagy sérelem éri az emberi jogokat. Ahol – a tapasztaltak szerint – ez nem történt meg, az ország kimarad a listáról. Európai viszonylatban a sokat emlegetett és mérvadónak tekintett Amnesty International ezek szerint Magyarországot „szóra” sem méltatja – így méltatván, a valóban szakértő kívülről szemével, a belső változásokat.

Tulajdonképpen kommentár nélkül is hagyhatók e tényeket. Ha a tévutat emlegetők, azzal példálózók hangereje nem nyomja el minden józan véleményt.

Évekkel ezelőtt azért nem illet tudomást szereznit az Amnesty International felméréseiről (maradt a Szabad Európa, a BBC és Amerika Hangja...), mivel menetrendszerűen szerepeltünk a kifogásoltak sorában. Lakatos és Aczél emberei (az acélemberek), a magas röptű öncenzúra szárnyaló bajnokai láteteket hagytak maguk után. Ami nemcsak a távlatokból észlelhető.

Ki kell mondani: a magyarországi tolerancia, a másság elfogadása a hazai demokrácia olyan alapja, mely időnként ilyen vagy olyan színűre festhető ugyan, történelmi rétegeit azonban a keresztény etika és világszemlélet alakította.

Az Amnesty International holnap és azután is készíti jelentéseket. Tényeket tárván föl, nem agyafúrt véleményeket. A politikai váltótagdalkodás lehetősége remélhetőleg nem ragadtatja a külhoni diverzió új kenetű bajnokai a levitézettek. Ez a nép ugyanis megismerhette a belpolitikai stabilizálás folyamatát, melynek rögei lassan porladnak, de porladnak.

A tolerancia is porlaszt.

PATAKI SÁNDOR

FÓKUSZ

➤ AZ ÖRMÉNY erők szombat reggel indított hegyi-karabahi ellentámadásában harminc azerbajdzsáni harcos esett el, s az örmények Aszkerán vidékén visszafoglaltak két olyan falut, amelyet az azeriek pénteken foglaltak el. A harcokban négy örmény harcos is életét vesztette.

➤ CLAUDIO MARTELLI igazságügy-miniszter felkérte a római ügyészséget, indítson vádemelési eljárást az Európai Közösség megfigyelőinek helikopterét lelövő szerb katonai vezetők ellen. A jugoszláv szövetségi hadsereg két MIG vadászgépe január 7-én Zágráb közelében lelőtte az EK-megfigyelők Kaposvárról Zágráb felé tartó helikopterét, négy olasz és egy francia katonatiszt halálát okozva. Olasz vélemény szerint a helikopter lelövése tudatos akció volt a szerb katonai vezetés bizonyos szárnya részéről azért, hogy megtorpedózzák az EK- és az ENSZ-béketervet, s mint ilyen, „politikai büntett” is.

➤ HATPÁRTI PARLAMENTI küldöttség utazott vasárnap az Európa Tanács parlamenti közgyűlésére Strasbourgba. A delegációt Bratinka József alelnök, országgyűlési képviselő vezeti. A parlamenti közgyűlés megvitandó témái között szerepelnek a kisebbségi kérdés, a politikai-gazdasági nyugati-keleti segélyprogram, a jugoszláv válság.

➤ EGY EMBER MEGHALT, s többen megsebesültek, amikor vasárnap Tbiliszi-ben összecsapás robbant ki a rendőrség és a megbuktatott grúz elnök hívei között.

➤ ESZÉK KÖZELÉBEN vasárnap este megsértették a tűzszünetet. Ezt a DPA a Tanjug hírugynökség alapján jelentette, amely szerb forrásból szerezte értesülését. Eszerint délután 5 órakor a felek heves tűzérségi tűz alá vették egymást.

Buzek „Öcsi” a Papiron–DM-gálán búcsúzott
Szenzációs sportünnep Újszegeden

Nem érdem, nem is nagy dicsőség, csak egyszerűen jó leírni: a DM sportrovatának munkatársai már a „nagy ötlet” születésénél is ott voltak...

Valamikor az ősz derekán a szegedi férfi röplabdázók mestere, Nyári Sándor bent járt a szerkesztőségben, és csapata hét végi összecsapásáról, az esélyekről, az ellenfélről nyilatkozott. Már éppen venni akarta a kabátját, amikor (az ő esetében szokatlanul hosszú) tizenöt másodperces hallgatás után kibugygyant belőle egy kérdés: mit szólnátok hozzá, ha február elején a Magyarország–Idegenlégiósok válogatottja mérkőzés ürügyén rendeznének egy röplabdagálát az újszegedi Sportcsarnokban?... Ha jól emlékszem, semmit sem „szóltunk hozzá”. Csak bólintottunk.

Persze más kitalálni valamit, és más megcsinálni. Az ötletgazda mindenesetre azonnal munkához látott, szervezett, megbeszélte, egyeztetett... Úgy gondolta, egy ilyen „egész délelőtti betöltő” programhoz erős háttérre van szükség. Ezért vont be „az ügybe” a Dél-

magyarországi Piért és a Délmagyarországot. Most, amikor már „túl vagyunk a dolgon”, amikor már láttuk azt a közel kétezer boldog embert a Sportcsarnokban, amikor sokadszorra állapítjuk meg, hogy a „vének” meccsen is legalább olyan jól szórakoztunk, mint a fiatalokén – azt mondjuk, nekünk megérté! Nem tévedek nagyot; ha azt állítom: alighanem a tévéközvetítésben és az újságok hasábjain is szereplő cég, a Piért (a leendő Papiron Rt.) vezetői is így vannak ezzel. És akkor a sportról, erről a nagyszerű játékról, a röplabdáról még nem is beszéltem. Ez a vasárnap ugyanis hitem szerint nagyon sokat jelentett ennek a sportágnak. Amelyik az utóbbi időben – éppen az idegenlégiósok érkezése óta – Magyarországon is „megindult” arra a helyre, amely már jó ideje megilletné. Úgyis mondhatnánk: a röplabda nálunk is úton van az európai és amerikai értelemben vett népszerűség felé. Tegnap óta különösen...

(Cikkünk a 8. oldalon.)